

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštnojem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Mesec 5 K, za drugo izvensvetske dežele 6 K. Kdaj bodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišče „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odgovora. — Delnički „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Karloška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče: Karloška cesta št. 5, vnaprejem naročnino, inšerate in reklamacije. — Za inšerate se plačuje od enostopne poštnine za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inšerate se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije se poštnino preste.

Naš škof o volitvah.

Naš prem. knez in škof dr. Mih. Napotnik je izdal zaradi državnozbornskih volitev poseben pastirski list, iz katerega povzamemo:

Prečastiti gospodje nadškofje in škofje avstrijski so zopet in zopet povodom bližajočih se volitev za poslansko zbornico avstrijskega državnega zbora povzdignili svoje višepastirski glas, da očetovski poučijo in opomnijo svoje škofljane o visokem pomenu volilne pravice in volilne dolžnosti. Tako sta bila priobčena skupna, za prihodnost merodajna volilna pastirska lista dne 15. februarja 1891 in meseca januarja 1897. Z ozirom na ti dve temeljni škofijski poučni poslanici naj bo priobčen tudi moj nastopni pastirski list.

Nova volilna pravica.

Blagosrčna in zaupanja polna ljubezen do podložnikov je bila, ko so pred desetletji Njih ces. in kraj. apostolsko veličanstvo naš presvitli cesar in gospodar odstopili del zakonodavne pravice svojim zvestim podanikom s tem, da so jim dovolili, voliti si za poslansko zbornico našega državnega zbora zastopnikov, ki bi naj za vas in namesto vas soizvrševali pravico postavodajstva. S tem najvišjim odlokom je bila velevažna pravica položena v roke državnozbornskih poslancev; zakaj brez njihovega sodelovanja naj bi se v prihodnje ne sklenila nobena postava.

Ta prepomenljiva volilna pravica je bila tekom časa razširjena na vedno daljnje kroge. Leta 1897 so bili k volitvi pripuščeni tudi ljudski sloji, ki so bili doslej ustavno od nje izključeni. In tekočega leta 1907 se je vpeljala splošna, neposredna in enaka volilna pravica. Dne 14. prihodnjega meseca maja že naj bi oddali narodi avstrijski svoje glase, da zaznamujejo tiste, katerim hočejo poveriti svoje zastopstvo v poslanski zbornici, kjer se odločuje sreča ali nesreča naše ljube in drage Avstrije.

Važnost državnega zbora.

Domoljubna misel, da blagor ljudstva, da uspešni napredek v zakonodajstvu, odstranitev resničnih napak, blagonsni razvoj narodnostnega in družabnega življenja avstrijskih ljudstev zavisi od delovanja državnega zbora; zlasti pa preudarek, da se razteza vpliv ljudskih zastopnikov tudi na zadeve, ki so v zvezi z našim večnim vzveličanjem, da sega na versko, na cerkveno življenje, ko namreč poskušajo urediti širno polje poduka in vzgoje, kakor tudi medsebojno razmerje med Cerkvijo in državo in pa zunanje razmere svete Cerkve, k čemur med drugim še pripada oni del državnega postavodajstva, ki zadevuje sveti zakon: vse te okoliščine polno veljavno izpričujejo izredno važnost volilne dolžnosti ter popolnoma opravičujejo moj višepastirski nauk in opomin, da izvršujete, preljubljeni, svojo volilno pravico tako, da bo vam in vašim ter vsem prebivalcem staročastite Avstrije v srečo, rešitev in blaženost.

Vera — podlaga ljudske blaginje.

Najtrajnejša podlaga pravi ljudski blaginji je in ostane sveta vera, katero nam je božječloveški Vzveličar Jezus Kristus prinesel iz nebes, za katero je žrtvoval svoje življenje in katero je izročil Cerkvi, ki jo je ustanovil, da jo hrani in brani čisto, da jo pridno ostanjuje in razširja. Cerkev Kristusova posreduje narodom dragocene zaklade naukov in milosti, ji izročene, in v izvrševanju le-te svoje vzvišene naloge ne sme in ne more biti nikakor zadrževana in ovirana.

Lahko se more pa zgoditi, da možje, ki ne verujejo trdno resnic svete krščanskokatoliške vere in ki ne spoštujejo, kakor se spodobi, njenih častiljivih naprav, da takšni slaboverni, pravim, v državnem zboru ne zastopajo verskih koristi tako, kakor morate vi želiti in pričakovati. In zato ne volite nikogar, ki hoče izpodriniti v dosego časne in večne sreče toli potrebno krščansko-katoliško vero iz javnega življenja in iz državnih naprav. Pač pa volite možje, ki v svojem lastnem srcu čutijo, kolike veljave in vrednosti je za človeka sveta vera; možje, ki so globoko prepričani o dobrodejno delujoči sili in moči blagodarov svete Cerkve za človeško življenje, in katerih lastno življenje se doma in očitno strinja s tem prepričanjem.

Veronauka prosta šola.

Gotovo je vsak dobromisleči Lavantinec globoko v svojem srcu prepričan o neizogibni potrebi in nenadomestljivi koristi verskonravne vzgoje šolske mladine. Blagor otrok na tem in na onem svetu terja, da njih pouk in vzgoja slonita na sveti veri, da jih prešinja duh edinovzveličavne svete Cerkve. In zato se naj le takšni možje odpošljejo v državni zbor, ki so kremenite volje, hrabro se potegovati za verskonravno vzgojo šolske mladeži.

Nerazdružnost zakona.

Prav tako je sleherni vrli škofljan trdno prepričan, da je nerazdružnost med kristjani veljavno sklenjenega zakona, kakor jo je učil in zaukazal božji Učenik in Postavodavec Jezus Kristus in so jo njegovi sv. apostoli potrdili, prvi pogoj in najvarnejša obramba družine, pa da je neodstopna terjatev družabnega reda in blagostanja. In zatorej se naj volijo takšni zastopniki ljudstva, ki se neomahljivo držijo le-te zlate resnice, ki jo pogumno branijo, ki se nje izpodkopovanju odločno ustavljajo.

Toplo srce za potrebe različnih stanov.

Vroč boj se bije in hude nevarnosti pretijo na socialnem ali družabnem polju. Nasprotja, ki že kajpada obstojijo med koristmi posameznih stanov, se še poostrejuje, zla se pretiravajo in terjatve po izboljšanju gospodarskega stanja gredo tako daleč, kakor se pač težko dajo izpolniti.

Oni, ki zagovarjajo preživo želje poedinih stanov, žalibog pozabljajo in prezirajo resnico, da so vsi stanovi skupaj ena družina božja. Kakor noben človeški ud sam za se ne tvori telesa, marveč je zveza vseh udov skupaj, podobno tudi ne more noben stan sam za se delati človeške družbe, marveč le medsebojna zveza vseh stanov. Vsak stan, naj si ima to ali ono opravilo, mora služiti vsej človeški družbi in mora pripomagati k blagostanju celokupnosti.

In zato naj se izberejo za poslance taki možje, ki so si ohranili toplo čuteče srce za potrebe posameznih stanov, pa tudi bistro oko za celo družbo. Volijo naj se vrli, razsodni in miroljubni možje, ki obstoječih vrzel v človeški družbi ne razširjajo z vzbujanjem nezaupnosti in nezadovoljnosti, marveč ki s krščansko pravičnostjo in ljubeznijo skušajo premestiti zevajoče prepade s tem, da vse preudarjajo brez predsodkov, pa da se resno trudijo, pravično izravnovati nasprotja in izdatno pospeševati občni blagor.

Sposobnosti je treba.

Da, v državni zbor naj se odpošljejo taki odlični in odločni možje, ki so po temeljitem znanju, po mnogoletni izkušnji in po težavno pridobljeni spretnosti sposobni, da sodelujejo pri ureditvi in spravi različnih težejih rokodelcev, obrtnikov, poljedelcev, posestnikov in revnih delavcev; možje, ki so resne volje, delovati na to, da se po dobrem socialnem zakonodajstvu slabim oskrbi zaslomba pred mogočimi, da vrlo in pošteno delo najde varstvo pred nepoštenim tekmovanjem.

Raja na zemlji ni.

Seveda, popolnega raja ne more nihče več uživati na zemlji, tej domovini križa. Nadloga, stiska in revščina, posledice greha, se ne bodo dale nikdar do cela odpraviti. Dokler solnce vzhaja in zahaja, dokler teče čas sveta, dokler žive ljudje na zemlji, se bo zmerom naša siromaščina. Uboge bote vedno imeli pri sebi (Mat. 26, 11), je veljalo za časa, ko je ljudomili Sin božji hodil po zemlji, in bo na tem svetu veljalo neprenehoma. Prav močno se motijo sami in vodijo druge v zmotu, ki menijo, da morejo vse križe in vse skrbi spraviti s sveta ter obogatiti in osrečiti vse ljudi. Kakor se ne more odpraviti neenakost med ljudmi, tako se tudi nikdar ne da povsem poravnati različnost v njih zunanjih razmerah.

Revežem treba pomoči.

Toda revežev, ki bi si radi pridelali vsakdanjega kruha, pa si ga nikakor ne morejo; ki stradajo, in nikogar ne najdejo, da bi jih nasitil; ki so brez strehe, in ne dobijo prenočišča; ki vzdihujejo na bolniški postelji, in jim nihče ne postreže; takojšnih revežev naj bi ne bilo v človeški družbi, urejeni po krščanskih načelih. Treba je torej ustvariti družabni red, v katerem ne bo ostala nobena

nadloga brez tolažbe, brez utehe in pomoči. To se bo dalo doseči, če bodo vzvišeni vzgledi in nebeški nauki in blagodari našega božjega Gospoda in Vzveličarja močneje zavzeli in globlje prešinili človeška srca; če se bodo občine, dežele in države v svojem socialnem delovanju dale voditi od duha krščanske ljubezni, in če bodo skrbele za to, da socialno zakonodajstvo vedno napreduje v krščanskem duhu.

Volite krščanske možje.

Zato se naj pošljejo v naš državni zbor taki poslanci, ki se nepremično držijo vzveličavnih načel krščanstva, ki imajo srce, polno sočutja za duševne in telesne potrebe svojega bližnjega, in ki so pripravljeni, po postavljeni poti in z dovoljenimi keropravičenimi sredstvi odpomoči raznim zlom. Treba je poiskati možje, ki spoznavajo z besedo in z dejanjem večno resnični nauk, da brez Boga ne more obstati prava sreča, brez večnosti ne povsem zadovoljujoče upanje, brez krščanske vere ne resnično osrečevalna ljubezen.

Ne volite nekrščanskih mož.

Možem pa, ki hočejo ljudem iz srca iztrgati vero na troedinega Boga, na umrljivost človeške duše, na večno življenje, vero na Sina božjega, na od njega ustanovljeno sveto Cerkev, ki je kraljestvo božje na zemlji; možem, ki hočejo odvzeti svetemu zakonu zakramentalni značaj in njegovo nerazdružljivost; možem, ki hočejo ločiti nedolžne otročice od njihovega božjega prijatelja Jezusa Kristusa in od njihove vsekdar zveste prijateljice deviške matere Marije, kakor od njihovih angeljev varihov in svetnikov nebeških: takim pomilovanja vrednim možem niti enega glasu, niti besede priznanja!

Vse za vero, dom, cesarja!

Vsi volivci, naj si bodo kateregakoli stanu in poklica, naj volijo močnoverne, domoljubne, za narodnostni in družabni mir vnete možje! Vseh, ki volijo in ki bodo izvoljeni, bodi vzajemno geslo: Vse za vero, dom, cesarja!

Pravila za agitacijo!

Državnozbornske volitve so pred durmi! Dne 14. maja volimo. Do istega dne morajo biti naše kmečke vrste urejene.

Zaupni možje.

Če še niste storili, takoj naznanite za vsako volilno občino zaupne možje (enega, dva ali tri), ki bodo na dan volitve stali ob strani volilne komisije ter jo v imenu naše kmečke stranke nadzorovali.

Agitatorji.

V vsaki vasi morajo biti agitatorji Slovenske kmečke zveze. Ti morajo imeti večkrat tajne seje, da enotno postopajo. Razdeliti si morajo delo. Imenik si sme vsakdo, torej tudi agitator in tudi sedaj po reklamacijski dobi, prepisati. Posebno pozornost obračajte na omahljivce in na nezavedne.

Posebno važno.

Posebno važen trenutek pride za naše agitatorje, ko dobijo volilci od občinskega urada legitimacije (izkaznice) in volilne listke. Ne s silo ali grožnjo ali z zvijačo, ampak z dobro in pošteno besedo pridobite volilce, da pred vami zapišejo ime kandidata Slovenske kmečke zveze na volilni listek. Če dovolijo volilci, smete jim sami izpolniti volilni listek, in ako dovolijo, smete jim volilni listek in legitimacijo tudi hraniti do dneva volitve!

Če je že volilni listek izpolnjen z nasprotnim kandidatom, smete, z dovoljenjem seveda, črtati ter zapisati kandidata Slovenske kmečke zveze. Da se ne bo moglo več črtati in napisati drugo ime, prekrižajte ves prosti prostor okoli imena. Če je listek za nič, dobite na dan volitve pri komisiji drugega. Pazite potem, da volilec sam zapiše ali dovoli zapisati ime našega kandidata.

Vztrajno na delo!

Dne 14. maja mora biti praznik za vse kmečke volilce. Agitatorji pa naj do istega časa agitirajo neumorno, vztrajno ter z uspehom! Zmaga mora biti naša!

Politični ogled.

— **Cesar v Pragi.** Zadnje dni si je cesar ogledal različne javne in dobrodelne zavode. V ponedeljek dopoldne ob 9. uri se je odpeljal nazaj na Dunaj.

— **Bulgarija.** O umoru bolgarskega ministrskega predsednika smo svoj čas poročali. Preiskava proti morilecu Petkovu je sedaj končana, in obtoženec je sedaj izročen vojaškemu naglemu sodišču. Obsojen bo k smrti. Razn n morilec pa utegne biti obsojen na smrt še več drugih oseb, ki so vedele naprej za umor, pa niso hotele to naznaniti. Obsodba se izreče začetkom maja.

— **Balkan.** Takoj, ko pride pomlad in ozeleni gora, začno evropski listi se zopet obširneje baviti z balkanskim vprašanjem, ker tedaj se zopet zbirajo hajduške čete po gorah in gozdovih Stare Srbije in Makedonije. In to četovanje in bojevanje z začetkom vsake pomladi ne bo prej nehalo, dokler ne iztirajo Turčije iz Evrope. A to se še ne bo zgodilo tako kmalu, ker Turčija še ni tako slaba, in ima precej dobro vojsko, in ker so evropske države ljubosumne druga na drugo, da je stališče Turčije v Evropi še vedno dosti močno, in zato se srbske, bolgarske in grške čete vedno bojujejo le medseboj ter zelo redko napadajo turške čete. To dejstvo nam dokazuje, da je bojevanje čet v Stari Srbiji in Makedoniji poseben način makedonske narodne borbe. Turška uprava v teh deželah je gotovo slaba, in slovansko prebivalstvo ima mnogo povoda za pritožbe, a vseeno se makedonski Slovani bore medseboj mestu proti skupnem zatiralcu. Da se bore zoper Turke, bi bila Evropa prisiljena energičneje zahtevati od Turčije zboljšanja državne uprave, a z medsebojno hajduško borbo balkanski narodi samo dokazujejo, da jim ni do tega, da se zboljša njihov položaj. In to je žalostno, da temu počenjanju ni videti konca. Generala Cončev in Boris Sarafov sta zapalila Makedonijo, in sedaj gori. Samo vevlasti bi mogle napraviti konec tej strahovladni na Balkanu, a te medsebojno niso edine, in vsaka išče zase v Stari Srbiji in Makedoniji lastne koristi.

— **Rusija.** Poljski poslanci so stavili v dumi predlog, da se uvede samostojnost Poljske, ter zahtevajo za Poljsko lastni deželni zbor, samostalne ministre, državne tajnike in namestnika, kakor ga ima Finska. Nadalje se zahteva tudi lastno poljsko sodstvo s senatom kakor najvišjo instanco.

Razne novice.

* **Volitve v Mariboru.** Dr. Rozinovi pristaši ne mirujejo s svojimi napadi na razne osebe radi števne kandidata v Mariboru; slaba vest jih ne pusti v miru, oprali bi se radi nenarodnega postopanja. Mi ne bomo v tej stvari več pisali na razna izvajanja v „Domovini“ in „Slov. Narodu“, ker ta lista z dopisovalci vred ne veda, kaj da delata. „Domovina“ enkrat piše v uvodnem članku o našem kandidatu, in pravi, da je s postavljenjem kandidata storjen prvi korak v boljšo bodočnost, na tretji strani pa zopet napada v dopisu g. prof. Verstovskega, ki je z odločnostjo prečrtal dr. Rosinine naklepe in razkrinkal njegovo domorodstvo.

* **Slovenci mariborski!** Vaš kandidat v Mariboru je pasar g. Tratnik! Opozarjamo vse slovenske volilce, da se ne dajo premotiti po vse-nemskih, socialdemokratskih in krščansko-socialnih agitatorjih. Rotimo tudi slovenske volilce, da ne gredo volit nemško-krščansko-socialnega kandidata. Slovence pa, ki delajo za socialdemokrata, obžalujemo, da so se tako spozabili in upamo, da si bodo vendar do 14. maja premislili.

* **„Neodvisni“ kmečki kandidati?** Pristaš kmečke zveze je vprašal nekega vodjo in govornika Narodne stranke v Celju, kako bi pač mogli njih kandidati, ki so vsi nesposobni in nimajo potrebnih zmožnosti, delovati v državnem zboru, če bi bili vsi izvoljeni. In ta mu kratkoma odgovori: „Dobivali bodo navodila iz Celja.“ To je torej tista hvalisana neodvisnost! Če bi hotel poslanec neodvisnih kinin v državnem zboru, vprašati bi moral poprej Kukovca in Spindlerja v Celju. Ali če bi kak poslanec nenadoma prdlagal poimensko glasovanje, pa bo ustal „neodvisen kmet“ in ponižno poprosil: „Gospodje, počakajte malo; jaz moram poprej svoje generale v Celju vprašati, kakona glasujem.“ — Volilci, to so tisti neodvisni kmečki kandidati! Popolnoma odvisni so od celjskih koncipijentov in advokatov! In takih slovenski kmetje ne bomo nikdar volili: toliko ponosa že imamo v sebi. Temveč lili bomo kandidate Kmečke zveze, ki se niso zavzali liberalnim koncipijentom, temveč nam, da bodo v resnici delali za naš blagor. 14. maja torej vsi za kandidate Kmečke zveze!

* **Tržne vesti.** Iz uradnih poročil glede setvi smo videli, da je stanje setvij popolnoma. Vendar je zavladalo razburjenje na borzi, katero pa ni upravičeno. Cene dviga tedaj le spekulacija, katero podpira še visoka carina. Res je deževno in hladno vreme oviralo razvoj rastlin, ali to lahko nadomesti maj. Kako bo izpadla prihodnja žetev, nam bodo pokazali prihodnji tedni. Pšenica je stalna, cene so stanovitne, promet skromen, ponudbe neznatne. Rž.

oves in turšica so stalni. Otrobi so zopet dvignili cene, ker se jako živahno zahtevajo.

* **G. Karol Tratnik,** pasar v Mariboru, je števeni kandidat mariborskih Slovencev. Dolžnost vsakega Slovenca je, da gre na volišče in odda glas za g. Tratnika. Da se bodo enkrat za vselej začeli zavedati mariborski Slovenci svojih političnih dolžnostij, se bode pazilo strogo, kdo se vdeleži volitve in kdo ne. Da se pa to natanko dožene, se je podala, kakor se je sprejel na glavnem zborovanju dr. Verstovšekov predlog, deputacija (gg. dr. Pipuš, Tratnik in Leskovar) h g. nam. svetniku glavarju grofu Attems in ga prosila, da pokliče v vsako komisijo ednega Slovenca. Deputaciji se je ugodila prošnja. Ti slovenski člani komisije bodo imeli v prvi vrsti nalogo, da zasledujejo, če so se udeležili Slovenci volitve do zadnjega moža.

* **Cerkveno premoženje.** Liberalci celjske barve in nemškutarji begajo naše volilce tudi s cerkvenim premoženjem ter pravijo, da znaša bogve koliko milijonov. To je res, cerkveno premoženje je veliko, toda obrekovalci ne povedo, v čem obstoji cerkveno premoženje, da to ni suhi denar, niso le ustanove, ampak: cerkve, kelihi, monstrance, altariji z vsem kinčem, zvonovi, župnišča, kaplanije, posestva itd. Liberalci govore, da se mora cerkveno premoženje vzeti cerkvi. To je isto kakor cerkve (stavbe) se morajo cerkvi odvzeti in zapreti! Priznati pa moramo, da si štajerčijanci upajo tudi take laži zapisati, dočim naši liberalci delajo le za hrbtom, ker je to bolj junaško. S cerkvenim premoženjem se dela ravno taka gonja kakor z duhovniškimi plačami, zaradi katerih noben davkoplačevalec ne plača niti krajcarja več davka!

* **Ljudski sleparji.** Najhujše je sovražstvo, ki ga imajo bratje med seboj. Za to se ne smemo čuditi, da si ležita v laseh sedaj tudi „Narodni List“ in pa „Štajerc“. Saj živita po večini od istih naročnikov, dopisnikov in somišljenikov. Zadnji „Štajerc“ je objavil v svojem smrtnem sovražstvu do „Narodnega Lista“ pismo, koje je bilo liberalcem navodilo za shod na Mestinju. Podpisan je na pismu „dr. F. Kd.“, ki gotovo ni nihče drugi, nego dunajski doktor Fr. Kidrič, ki preživi vsake počitnice pri Žurmanu in ki je tudi letos ob Veliki noči nekoliko časa prebival v Žurmanovi hiši. Ta doktor je izdelal načrt za „neodvisne“ kmete, za „ljudsko voljo“, s kojimi izrazi sleparijo liberalci naše ljudstvo. Načrt se glasi v pismu doslovno tako-le:

„Moj načrt ta: g. But otvori zborovanje v par stavkih (tukaj je natanko napisano, katere besede naj rabi kostrivniški But) ... Mislim, da je v predsedstvu kateri drugi kmet, ne Ti. Vsekakor mora biti odločno na naši strani, da bi si upal govorniku tudi besedo odtegniti. Predsednik naznani prvo točko programa in vpraša, kdo želi k tej točki kaj predlagati. Dobro bi bilo, da Vinka (Žurmana) kdo iz šmarskega okraja predlaga in še le potem oglašajo zanj Hernauss, Ježovski, Anza, But, Koštomaj itd. Potem morate Žurmana predstaviti v daljšem govoru ... Narediti moraš tako, da se Žurmanu kandidatura ponudi, ker se sam ne bo ponujal in sem mu to tudi odločno odsvetoval ... Mnogo uspeha. Z narodnim pozdravom Tvoj dr. Fr. Kd.“

To pismo je pisal dr. Kidrič svojemu prijatelju in glavnemu agitatorju za Žurmana, ki je potem uprizoril na Mestinju celo komedijo za Žurmana. Toda neprevidni prijatelj je pismo izgubil, neki štajerčijanec ga je našel in zdej ga vemo vsi, kako je „ljudstvo hotelo“ Žurmana, kako ga je poklicalo za kandidata! Pri Žurmanu se je izdelal ves načrt za shod! Kdor pa še bo nadalje trdil, da je ljudstvo poklicalo Žurmana, ta je ljudski slepar. Narodcem pa se privkrot masčuje njih prijateljstvo s štajerčijanci. Izdali so njih načrte ter jih pred celo javnostjo označili za grde ljudske sleparje. Dne 14. maja pa Žurmana ne bomo volili! Tudi on je vedel za celo komedijo, a se je ni sramoval, niti odklonil je ni. Fej!

Maribor-Bistrica-Konjice.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Franc Pišek, kmet v Hotinji vasi.

m **Volilni shod** bo imel kandidat F. Pišek prihodnjo nedeljo dne 5. maja po rani službi božji pri Sv. Jerneju in po večernicah v Zičah. Pristaši, pridite!

m **Shod F. Pišeka v Koprivniku** pri „Jozlnu“ nad Framom bil je velikanski. Kandidat je govoril o potrebi nove cinitve posesti, o živinoreji, za dveltno vojaško službo, državno zavarovanje zoper ognj, točo, zavarovanje proti boleznim, svinjski kugi in starostno zavarovanje. Agrarna banka naj bi prevzela razdolženje in dajala posojila za ceneje obresti, o poddržavljenju železnic, kmetijskih in zdravilski šoli, ter lovski postavi. Volilci so z največjim zanimanjem poldrugo uro trajajoči govor poslušali. Navzoči so bili štirji župani in nad 120 najodličnejših mož. Ko je predsednik g. Matevž Koren pozival, naj vzdignejo roke, ki so proti Pišeku, se samo eden, znani štajerčev pristaš Hasl, zato izreče; ko pa vpraša, kateri so za Pišeka, dvignejo roke vsi in z velikanskim navdušenjem zakličejo živijo Pišek. Današnji shod je pokazal javno, kako je naš kraj zaveden in kako navdušen je za svojega kandidata rojaka F. Pišeka, katerega vsi osebno poznamo. Da-

našnji shod ostane nam v prijetnem spominu in 14. maja gremo vsi na volišče. Pišek bo naš poslanec!

Maribor-Sv. Lenart, Gor. Radgona-Ljutomer.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Ivan Roškar, kmet in deželni poslanec v Malni.

l **Volilna shoda** ima kandidat Kmečke zveze g. Ivan Roškar dne 5. maja v Negovi po rani službi božji, pri Sv. Trojici v Slov. gor. popoldne po večernicah v gostilniških prostorih gospe Mulec. Kmetje, pridite na ta shoda!

l **V Radencih** pokopali smo v ponedeljek dne 22. t. m. vrlo-narodnega kmeta in vzornega gospodarja Jož. Rožman. V goricah pri kopačih je umrl od kapi zadet, star še le 55 let. Dolgoletnemu, zvestemu naročniku „Slov. Gosp.“ naj sveti večna luč!

l **Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah** bode v nedeljo dne 5. maja ustanovni zbor kmetijske podružnice popoldan ob 3. uri. Na shod pride glavni tajnik kmetijske družbe, g. Juvan iz Gradea, in morebiti tudi potovalni učitelj g. J. Belle iz Maribora. Udje in tudi neudje se vabijo, da se zborovanja udeležijo v obilnem številu, ker se bodo tudi novi udje sprejemali. Pokažimo, da nam je tudi res mar kmečki napredek.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Bralno društvo aaznanja, da se za dne 28. aprila nameravana Gregorčičeva slavnost preloži nepreklicno na prihodnjo nedeljo dne 5. maja. Zakaj, povemo prihodujič.

Marnberg-Sl. Gradec-Šoštanj-Gornjigrad.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: Franc Robič, deželni odbornik v Gradcu.

s **Mislinjska dolina.** Nekateri zvesti delavci za Ježovnika se posebno razumejo na bunke. Radi grozijo z njimi, pa še rajši jih sprejmejo. Če jih ni dobiti doma, gredo k celjski druhalni ponje. Kadar se jim te zacelijo, si jih preskrbijo v St. Miklavžu, Podgorju, Slovenjgradu in celo v Dravogradu. No, saj jih ne zavidamo, samo toliko naj razum jo, da politika se ne dela z bunkami.

s **Sv. Duh na Ostrem vrhu.** Tukaj se je vršil volilni shod pri grozno slabem vremenu; vendar nas je čez 100 zavednih, odločnih volilcev odobraval program kandidata Robiča, katerega smo enoglasno sprejeli kot kandidata.

s **Mislinjska dolina.** Ali so si v žlahti? Kdo? „Domovina“, „Narodni List“ in „Štajerc.“ Zakaj? Čudno se nam namreč zdi, da so koj v začetku dobili na ogled „Narodni List“ vsi naročniki „Domovine“ in „Štajerca.“ Verni pristaši „Domovine“ vneto razširjajo „Narodni List“ ravnotako kakor so nemškutarski štajerčijanci goreči za „narodni“ list. Res so dobivali na ogled „Narodni List“ tudi mnogoteri značajni možje, a obdržijo ga le domovinarji in štajerčijanci. Zakaj neki? Bodite no pametni! Ker se jim dopade. In zakaj se jim dopade eden list tako kakor drugi? Ne bodite sitni! Ker pišejo v enem duhu. „Štajerc“ laže, kako ptujška in nemška gospoda z ljubeznipolnim srcem skrbijo za prostega „slovenskega“ kmetiča. Pa s tem ne bomo izgubljali besed, kakšen nemčur je, ker to sami Nemci in nemčurji javno priznavajo. „Domovini“ je narodnost prvi in najvišji smoter, verna in pobožna hoče biti samo takrat, kadar ji kaže. „Narodni List“ bi bil rad naroden, delujoč za slovensko ljudstvo, pa napada le prave rodoljube in protinarodno deluje za skrajno škodljivo in protinarodno razširjanje nemščine v ljudskošolskem pouku. Kako pa narodno ravna tisti, ki svojo modrost zajemajo iz teh listov? Nič se ne sramujejo imeti, čitati in razširjati Slovincem najbolj sovražnih listov, nič se ne zavedajo svoje narodne dolžnosti, če v družbi med svojimi prijatelji ali celo pobratimi slišijo ostudno zabavljati in zmerjati čez slovensko ljudstvo ter pa hajl klicati veleizdajskim piklavbam. Njih slovensko srce ni užaljeno, če naravnost in nenaravnost podpirajo protislovenske kandidate od najvišjih do najnižjih zastopov. Svoje narodne zavesti si ne oskrunjujejo, če prazne glasovnice dajo kakemu najzagrizenejšemu nemčurju, da jih popiše in razdeli podrejenim osebam, da morajo voliti v njegovem smislu. O takim plemenitem dejanju imamo izza lanskih državnozborskih volitev 17 prič glede Mislinje. Letos pa hočemo poskrbeti po zanesljivih osebah, da bodo taki narodnjaki in njih prijatelji imeli priliko se natančneje seznaniti z novo volilno postavo. Odkritosrečni možje in odlični Slovenci si štejejo tudi v veliko čast, če „Štajerc“ hoče braniti njihovo dozdevno poštenost. No, gliha vkup štrih. Kakor njih glasilce, bi radi bili včasih takko pobožni, da bi se vernost morala prijeti celo Ježovnika, katerega proglašajo kot dobrega kmeta in pobožnega katoličana. Ravno tu se kaže krasna zveza: pristaši „Slovenskega Naroda“, „Domovine“, „Narodnega Lista“, „Štajerca“, raznih nemških in protestantskih listov gorijo navdušenja za pobožnega kmeta Ježovnika! To so bratci, ki v medsebojnem objemu kar povprek vpijejo: živio, na zdar, hajl!

Ptuj - Ormož.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Miroslav Ploj, dvorni svetnik na Dunaju.

p Volilne shode priredi kandidat Kmečke zveze dr. Ploj v nedeljo dne 5. maja na sledečih krajih: ob 8. zjutraj v Polensaku, ob 11. dopoldne pri Sv. Tomažu in ob 4. popoldne pri Veliki Nedelji. Volilci, na shode!

p Dr. Ploj je imel minolo nedeljo tri volilne shode, pri Sv. Marku, Sv. Marjeti in Sv. Lenartu. Vsi se izvrstno obnesli. Kljub slabnemu vremenu so bili zelo dobro obiskani. Shodi so se vršili popolnoma mirno. Samo pri Sv. Lenartu je hotel delati zgago nek štajercijanec, toda dr. Ploj in predsednik shoda g. Korpar iz Oslušovec so ga med splošnim priznanjem in navdušenjem zborovalci tako krepko zavrnili, da so mu popolnoma zaprli sapo.

p Izjava. Z ozirom na neosnovan napad v „Narodnem Listu“ od 23. aprila t. l. izjavljam, da se mi ni nikoli od kompetentne strani ponudila nobena kandidatura ter da je sedaj ne bi sprejel, ako bi se mi tudi ponujala, kajti kandidatura je pri sedanjih tako grozno posurovelih razmerah za vsakega značajnega in poštenega moža velika žrtev. Ormož, dne 27. aprila 1907. Dr. J. Presker.

p Janez Visenjak iz Slomov je bil letos tako srečen, da je volilcem izbral kar dva kandidata. Dne 14. aprila Zdravca v Narodnem domu v Ptuj in dne 21. aprila v nemškem Vereinshausu Orniga, tudi v Ptuj. Vsestranski politik!

p Iz Središča. Ni grše človeške lastnosti kakor je nevhvaležnost, ki se imenuje navadno tudi plačilo sveta. To so pokazali naši središki liberalci, združeni v Narodni stranki, pred vsem pa naš župan Sinko, ki je dne 14. aprila v ptujem Narodnem domu nastopil proti dr. Ploju, kot kandidatu Kmečke zveze. G. Sinko, ali ste pač pomislili, kaj ste govorili? Ali niste čutili, da ste govorili proti svojemu lastnemu prepričanju, ki vam mora praviti, da ste le iz strankarskega stališča blatili moža, ki je kot bivši državni poslanec tudi vam šel vselej na roko, kadarkoli ste se obrnili nanj, če ravno ni bil prav za prav dolžan tega storiti, ker niti ni bil naš, oziroma nšveega trga poslanec. In kolikokrat ste ga nadlegovali, zdaj s tem, zdaj z onim. Vsikdar vam je postregel; koliko je bilo v njegovih močeh. In zdaj mu vračate njegove usluge tako? Sramotno! Ako mu očitata, da je on kriv, da mi tržani ne volimo s trgi in mesti, kakor smo po stari volilni postavi, ali ste pač tudi pomislili, koliko je to očitaje opravičeno. Sicer pa, če volimo po novi volilni postavi skemčiki občinami, ali nismo pravzaprav sedaj na boljšem, ko bomo tako imeli vsaj priložnost, priti do svojega zastopnika v državnem zboru, ki ga bomo tudi mi volili. Krova breznačajnosti naših liberalcev in pa grde nevhvaležnosti do dr. Ploja pa je kandidatura g. Zdravca, torej naravnost Središčana. Ko bi bil kdo drugi izven Središča tako bedast, da bi proti dr. Ploju kandidiral, bi mu ne zamerili toliko, kakor zamerimo g. Zdravcu, da se drzne ravno kot Središčan nastopiti kot protikandidat. Naš trg, nekdanj sloveč, je prišel res že čisto ob svoj kredit, in to po zaslugi našega trmastega župana in par njegovih kimovcev. Da pa vendar rešimo čast našega trga, kolikor se še da, bomo šli vsi, ki vemo, da bo dr. Ploj eden izmed najbolj zmognih in sposobnih poslancev, za njega dne 14. maja na volišče. Bodete videli, da nas ne bo malo. G. Zdravec pa naj ostane to, kar je, ker za to še najbolj sodi.

p Iz Središča. Dne 14. aprila je pripeljal vlak iz Središča in Ormoža celih 13 oseb v Ptuj na liberalni shod. Med njimi je bil tudi g. Zdravec, protikandidat dr. Ploja. Ker pa pomeni število 13 že od nekdaj nesrečo, oziroma smrt enega izmed trinajstih, kdo bo v tem slučaju njena žrtev? Nismo sicer preroki, vendar pa lahko z vso gotovostjo trdimo in prerokujemo, da bo izmed teh 13 možčeljev zadela politična smrt dne 14. maja Zdravca iz Rakitja. Japec, Japec, prihrani si to nesrečo!

Rogatec - Šmarje - Kozje.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru.

r Volilni shodi. Slovenska kmečka zveza priredi prihodnjo nedeljo dne 5. maja volilne shode v Preborju, Lesičnem in Podsrēdi, dne 9. maja v Olimju in Imenem, dne 11. maja v Zagorju in Sv. Petru.

r Dr. Korošec — pijanec! Ko je pred par leti dr. Korošec kandidiral v ljutomerskem okraju za deželni zbor, takrat so proti njemu izrabili tudi to, da je bil isti čas abstinent, in da vsled tega ne more zastopati vinoprodnega okraja. Sedaj so prišli za drugo orožje in ga hočejo označiti — kot pijanca. V „Narodnem Listu“ pripovedujejo celo strašno dogodbo o njegovem pijančevanju ter navaajo kot pričo tudi kanonika dr. Mlakarja.

Mil. gosp. kanonik dr. Mlakar nas pooblašča v listu izjaviti, da je cela notica v „Narodnem Listu“ izmišljena in zlagana.

r Zurmanovi agitatorji obetajo učiteljem po volilnem okraju, da bo liberalna stranka in njihov kandidat za zvišanje učiteljskih plač. Za to pa tudi vsi učitelji strastno agitirajo za Zurmana. Ali se ne bodo kesali? To vam je kandidat Roš celo drug

kampelje nego Žurman. Onobeta, da bo kanone prodal in s tem zvišal učiteljem plače. Kaj bo pa Žurman prodal? Kmetom posestva?

r Bratje med seboj. Na mestinjskem shodu in še pozneje so agitirali liberalci od Narodne stranke tudi pri štajercijancih za Zurmana, rekoč, da je Žurman tudi kandidat štajercijanske stranke. Toda vkljub temu, da so ga prijatelji tako vsiljevali štajercijancem, v Ptuj Žurmana vendar niso hoteli sprejeti, ker je že dolgo po časti kandidata hrepenel izučeni trgovec Drofenik. „Štajero“ tudi trdi, da je sla-vno znani Kušec agitiral po Slatini za Žurmana s trditvijo, da je Žurman kompromisni (skupni) kandidat liberalcev in nemškutarjev. Liberalci in nemčurji ravnaajo sedaj kakor otroci: Prej so bili strahno dobri, sedaj se naenkrat tepejo. Toda pri otrocih navadno sovraštvo ne trpi dolgo!

r Vsa sredstva uporablja sedaj liberalna stranka proti dr. Korošcu, da bi mu vzela zaupanje pri volilcih. V zadnji številki svojega glasila zopet pogreva laž, da je dr. Korošec kedaj v dijaških letih govoril, da kmet naj tisto je, kar v razgonih raste. Kaj takega dr. Korošec nikdar ni rekel. „Narodni List“ pravi, da ima sicer „brezštevilo“ priča za ta izrek, toda že izraz „brezštevilo“ te lažnjivce in obrekovalce dovolj označuje kot take. Nič pa ne dvomimo, da bi ta rokovnjaška družba ne dobila par priča, ki bi vse pričale, kar bi liberalci hoteli imeti. So liberalci, ki ne bi tokrat prvič krivo pričali.

r Revolver, revolver! Satanski obrekovalci širijo proti dr. Korošcu tudi to agitacijsko laž, da je imenoval rogaški okraj „neumen“ okraj in da se čuti v tem okraju tako malo varnega, da nosi revolver seboj radi osebne varnosti. Oboje je nesramna laž!

r Zamorca pere g. Žurman v „Narodnem Listu“, toda ga samo še bolj zmaže. Laž je, da bi Žurman dr. Korošcu odgovoril zaradi Kmečke zveze, kakor Žurman pravi takole: „Odgovoril sem mu, da sem vedno rad sodeloval, kjer se je delalo za koristi slovenskega kmeta, in da prevzamem zaupništvo Kmečke zveze, ako bo šlo res pri njej za zboljšanje kmečkega položaja, a ne samo za volitve“. To besedilo je zlagano. Resnica pa ostane, da je v nekem pismu Žurman vabil Korošca, naj v tem okraju kandidira. To pismo bomo objavili, ako bo si Žurman še nadalje upal trditi take neresnice.

r Rogatec. Najstrastnejši agitator proti Kmečki zvezi je v teh krajih odslovljeni tajnik Kušec. On je tudi isti, kateri vodi Žurmana po volilnem okraju okoli, kakor Dalmatince medveda. Ljudje pa se poprašujejo, kako se mora dati Žurman tako voditi od tega Kušeca. Ali misli, da mi Kušeca ne poznamo? Če res to misli, potem bi pač bilo dobro, da ga mi pokažemo javnosti v pravi luči!

r Sv. Peter pod Sv. gorami. Tukaj so se duhovi nekoliko pomirili po zadnjem volilnem shodu, na katerem se je predstavil volilec Vinko Žurman. Priporočala sta ga nadučitelj Strmšek in pa znani Kušec. Vse je sedaj, ko se je izvedlo, kdo je Kušec, sram, da so ga poslušali. Ta človek se je namreč drznil ter prečital znane šoštanske svinjarije pred zbranim občinstvom, med katerim je bilo tudi mnogo žensk in otrok. Čudno se sedaj že vsem zdi, da so tudi zdravnikova gospa, mati, učiteljica itd. poslušale mirno taka predavanja. Zdaj pa se ljudje izprašujejo, zakaj ni Kušec rajši iz svojega življenja čital par poglavij. Prej niso vedli kmetije, kdo je Kušec, sedaj so se odprle mnogim oči. Kušec je tudi za razdruženje zakona in sedaj priporoča Žurmana za kandidata. Žurman je naredil slab utis, ker je izmed vseh treh govornikov najslabše govoril in ljudje so se vprašali: Zakaj moramo najslabšega voliti? Dr. Kunej je glavni agitator proti Kmečki zvezi ter je dobil cel zavoj knjižic, v katerih se blati dr. Korošec. Po okraju se hvali, da njegovi pristaši že pobirajo gnjila jajca za dr. Korošca, ako pride v St. Peter. Dr. Kunej naj pazi, da smrdeča tekočina ne prileti na njega nazaj ter ga umaže!

r Polje. Po rani sv. maši je naredilo zadnjo nedeljo dne 28. t. m. tukaj kozjansko politično društvo volilni shod, na katerem se je predstavil volilec kandidat Slovenske kmečke zveze, dr. Anton Korošec. Zborovanje je bilo dobro obiskano in zborovalci so mirno in z zanimanjem poslušali stvarna izvajanja o gospodarskem programu Slovenske kmečke zveze. Govoril je tudi Počivalšek mlajši v prilogi kandidata dr. Korošca, kojega kandidatura se je z navdušenjem spr jela.

r Kozje. Ob zelo veliki udeležbi kozjanske in sosednih župnij se je vršil v nedeljo dne 28. t. m. volilni shod v Kozjem, kateri je krasno uspel. Predsedoval je shodu načelnik okrajnega zastopa č. g. Tomažič. Kandidat Slovenske kmečke zveze dr. Korošec je govoril o političnem položaju na Spodnještajerskem, obžaloval, da so učitelji skoro vsi zašli v nasprotni tabor ter označil bodoče stališče v šolsko političnih vprašanjih. Ko se je omenil važne gospodarske potrebe okraja, je med splošnim odobravanjem poslušalec končal. Za njim je govoril deželni poslanec dr. Jankovič ter poročal o plodonsnem delovanju svojem in slovenskih poslancev sploh v deželnem zboru. Ko je prešel na sedanje volilno borbo, je s plamtečo besedo ožigosal nasprotnike in njih delovanje ter med burnim odobravanjem zavrnil nekatere ugovore. Po navduševalnih besedah predsednikovih se je shod zaključil.

Celje - Vransko.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Josip Povalej, inančni komisar v Mariboru.

c V St. Petru v Savinjski dolini je vprizorilo tamošnje izobraževalno društvo narodni igrokaz „Zaklad“. Vprizorili so ga dne 14. aprila in dne 21. aprila so ga ponavljali. Udeležba občinstva je bila obkraj obilna. Dasi je igra težka, so nadarjene moči tamošnjih diletantov vse tožkoče premagale. Naravnost očarujoče je nastopila gđ. Micika Sedminekova kot Najda. V gđ. Miciki Brencetovi imajo šentpeterski diletantje moč, ki bi jim jo lahko zavidalo tudi kakšno gledališče. Tako se je uživala v ulogo stare matere, da ni bilo mogoče spoznati v njej tako živahne deklice. Splošno je občudovalo občinstvo lepo Rovanova hčer Jerico; gđ. Olga Petrakova, ki je imela to ulogo, je res mojstrsko pogodila zdaj ljubeznjivi, zdaj sarkastičen ton Jeričinega nastopa. Da bi kdo tako živo predstavljal kmečkega fanta, kakor je to storil g. Herman Vašl, še nismo videli na naših odrih. Segavo je zašumelo pritrdjevanje po občinstvu, ko se je stara mati Marjeta izrazila o svojem sinu Matiju Rovanu, da je tak, da mu ga ni para. Res je tak g. Filip Voh, da mu ga v St. Petru ni para, prvič, kar se tiče njegove orjaške postave, pa tudi, kar se tiče njegovega nastopa v ulogi ponosnega slovenskega kmeta. Prav živo je predstavljal obup nesrečnega skopuha g. Miha Sedminek. Posebno nadarjenost je pokazal g. Fr. Povše v načinu, kako je igral Burnika. Loti smeha sta povzročila g. Fr. Ameršek, ki je s svojim humorom nastopil v ulogi Klepeca in pa njegov vajenec Jurče, ki nam ga je predstavljal g. V. Ožir. G. Peter Čuden je pokazal svojo diletantsko zmoglost v ulogi bedastega Rovanova hlapca Lipeta. Brat in sestra g. Fr. in gđ. Minka Četina sta si kot Jože in Barbka povedala take, da jima je zvenelo po ušesih. Boljše pogoditi ulogo Kajžarja, kakor je ravno to storil g. Iv. Uratnik, bi pač ne bil mogel tudi kak ljubljanski komik. Kaj ljubko ste igrali v tretjem dejanju poleg drugih deklet gđ. Micika Voh in pa gđ. T. Sedminek kot Urška in Metka. Res težko bi igrali to igro boljše v Ljubljani, se je izrazil neki gospod iz Ljubljane ob koncu igre. Saj je pa to tudi umljivo, da se češki, hrvaški in ruski igralci ne morejo tako lahko vglobiti v značaje našega ljudstva, kakor to samo. Da se je igra tako dobro obnesla, ste dosti pripomogli cenjeni obitelji Završnikova in Pirčeva. Upamo, da nas mladi šentpeterski diletantje še v prihodnjič čisto zadovoljijo z enakim nastopom.

Brežice - Sevnica - Laško.

Kandidat „Slovenske kmečke zveze“: dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brežicah.

b Trbovlje. V nedeljo 14. aprila smo imeli shod. Predstavil se nam je naš kandidat g. dr. I. Benkovič. Udeležencev je bilo na shodu 250, sami volilci, izvzemši 5, ki so se premladi. Z navdušenimi živjoklici so pozdravili zborovalci svojega kandidata. Izvoljeni so bili g. Zupan st. paznik, predsednik; Štrovs, kmet, podpredsednik; Zupan ml., paznik, zapisnikar; Putrih ml. in Biderman, reditelj. Gospod predsednik pozdravi gospoda kandidata in vse navzoče; nato dobi besedo g. dr. I. Benkovič. Najprvo pokliče v spomin početje pristašev Narodne stranke 24. sušca. Nato prične s programom. V skoraj dveurnem govoru je dokazoval, kako se mora kmetu in delavcu pomagati. Čudili smo se njegovi odkritosrčnosti in ljubezni do nas delavcev in kmetov. Spoznali smo ga, da je on proti vsem trem kandidatom najbolj sposoben, da se bo on potegoval za naše pravice v državnem zboru. Ko je končal, so mu vsi poslušalci z navdušenimi živjoklici izrekli svoje zaupanje. „Takihi mož, kot ste Vi, nam je treba več“ je bilo slišati izmed množice. Nastopilo je še več govornikov, ki so ožigosali postopanje Narodne stranke. Nato da predsednik kandidature g. dr. Ivan Benkoviča na glasovanje. Na vprašanje, kdo je za dr. Benkoviča, se oglasi iz vseh grl: Živijo dr. Benkovič, on bo naš poslanec! in na mah se vzdigne vseh 250 rok. Zborovanje se je zaključilo z velikanskim navdušenjem. Ko se je naš kandidat odpeljal, spremljali so ga na cesti živjoklici. Tako je torej tudi v najhujšem gnezdju ledina deloma preorana. Med zborovanjem je bil najlepši red. Ob 4. uri pa so imeli liberalci shod na Vodi. Da so več ljudj skupaj sklicali, dalo je podporno društvo svojo godbo na razpolago, ki je vabila ljudi skupaj. Agitirali so liberalci za svoj shod na vse pretege. Kar leze, naj pride. Posebno se je odlikoval liberalce Ranzinger. Le-ta je pri svoji agitaciji imenitno zagodel. Ponudši nekemu delavcu listek, ga le-ta vpraša, čemu je ta listek? Agitator pa mu odgovori: „Pr Fortetu bu am špel.“ In res je bil pravi „špel.“ Če prav oni ni prav nič mislil na to. Hotel je delavca samo po ovinkih spraviti na shod. S tem je pokazal, da si liberalci ne upajo javno povedati, kar vedo, da nabeđen pošten človek ne mara za nje. Šli so pred shodom po gostilnah in vse pivec zvlekli na shod. In res, nabralo se je na ta „špel pr Fortet“ mnogo radovednežev; največ seveda žensk in otrok. Tudi socialdemokrati so se udeležili v velikem številu tega shoda. Ko je bila ura štiri, pričel se je naznanjeni „špel.“ Prvo ulogo je imel dr. Dimnik, ki je predstavljal Roševga hlapca. V svoji dolgi ulogi je de-

jal tudi, da bo Roš v državnem zboru delal na to, da se v Trbovljah napravi sodnija. Torej voliči, dobro nam obeta liberalni kandidat, da bo treba državi še več plačevati. V ulogi Roševga hlapca predstavljal je ob enem dr. Dimnik „reformatorja“. Brez pardona je udrihal po cerkvi, duhovnikih itd. To ulogo se je naučil iz ptujskega „Štajerca“, kajti on je veščak v tej stroki. Nastopil je dr. Kukovec, ki je predstavljal v „špeli“ generala Narodne — pardon — nerodne liberalne stranke. Režun je imel ulogo zagovornika. Zagovarjal je namreč oznanjevalca „špila“ Ranzingerja, ker ga je nedavno gospod ravnatelj kaznoval za 30 K, ker je v Laškem trgu na postaji uprizoril neki skandal. Glavni del „špila“ pa pride, ko nastopi Jaka iz Praprotnje vasi. Imel je ulogo mešetarja. Ponujal je Roševu kandidaturu zborovalcem na prodaj. A nihče je ni maral, razun par liberalcev. Ko so socialdemokrati slišali, da govori Jaka o Rošu, so mu pričeli s „pereat-klici tako aplavdirati, da se je moral Jaka umakniti za kulise, dokler ni pojenjala navdušenost socialdemokratov za Roša. Ne smemo pozabiti Kramerja, ki je imel ulogo, da je sklepal kompromis med liberalci in socialdemokrati. Pogajanje za kompromis je dolgo trajalo; slednjič so pa sklenili, da bodo v slučaju ožje volitve edini. S tem so torej pokazali, da smo mi tako močna stranka, da morajo proti nam nastopiti — viribus unitis — z združenimi močmi delati proti nam. To nam da pogum! Da je bil „špel“ bolj popoln, postavili so naslikanega rokavjača na oder in upili: Živijo dr. Benkovič! S tem so pokazali vso svojo surovost. Zavednost, da ne vedo, kako se v politiki nastopa in pa smatrajo politiko kot otročarijo, ki jo imajo v svoj „špas.“ Fej, taki podlosti!! Po špilu se je jedlo in pilo. Oznanjevalec „špila“, Ranzinger, špriceni komi, pa je hodil od mize do mize in zabavljal črez nas. Ranzinger, lepo tiho bodi, če ne, prične mo tvoje neumnosti in tvojo neoliko spravljati v javnost. Godba je neumorno igrala vesele koračnice in valčke. 14. maja pa bo igrala našim liberalcem žalostinke in znamenje poraza. Kadar bo zopet tak „špel“, prosimo, da nas zopet povabite. Vsa čast igralcem, ki so svoje uloge izvrstno rešili. Neki socialdemokrat ne more pozabiti, kako imenitno ste zabavljali čez nas in duhovnike. Rekel je: „Mnogo sem slišal že pri socialdemokrati zabavljati čez duhovnike. Ampak tako podlo, kot v nedeljo pri Forteuju še nikdar in nikjer. Ta „špel“ se je izvrstno obnesel za vas. Zaponimo si Roša, ki nam hoče v Trbovljah zidati sodnijo. Dr. Dimnik pa bo najbrže sodnik. Seveda on zahteva to iz opravičenega ozira. Ker namerava izključiti krščanski nauk iz šole, bode ljudstvo potem tako podivjano, da bodo vedno polni zapor. Pa prosimo, g. Roš, da ne boste zidali takšne sodnije, kot je v Laškem trgu; je premalo zaporov. Bode treba takšne, kot je v Ljubljani.

b Sv. Lenart nad Laškim. Celjski „stari“ se pač res že godi, kakor pravi narodna pesem „stara sem gratala, delat ne morem“ zato pa samo klepečem; da zraven tudi neresnico govorim, to mora že biti, drugače pa zgubim svoj poklic in bi se spoznalo, da nisem liberalna in iz Celja doma. V številki 44 z dne 17. aprila t. l. popiše nekdo en dogodek iz St. Lenarta in pravi, da je tukaj „tudi marsikaj novega“. To je gotovo resnično, gospod ntvopečeni časnikar iz St. Lenarta, kakor tudi „da so tukajšnji klerikalci ustanovili Bralno društvo pod načelstvom gosp. župnika“, ki prav krepko deluje, seveda v veliko žalost „giftne krote“, „nerodnega lista“ in prevžitarice „Domovine“. Vse drugo, kar se tam piše, je ravno narobe prav; kar pravi o „klerikalcih“, velja liberalcem, potem pa je prav. Pravi se, da piše se spozna po perju ali po petju, „lerpub“ pa po orodju, katerega se rabiti uči. V imenovanem članku pravi, „da bodo drugokrat“ — (kdo?) „prestrigli peroti klerikalnemu knjižničarju Brahnega društva“. Če zna mladi liberalni — čem reči — brezverski „šribarček“, mazač, rabiti posebno dobro škarje, da bi prestrigel peroti, je gotovo „žnidarske sorte“. Prav — liberalčki — na tega pa smete biti ponosni, ta pa bo vaš steber, ta pa bo rešil vašo piškovo čast. Pa on „krpica“ vse barve skupaj, najsije na črne hlče rudeče „flike“ in zeleno zarobi, ne

ve, ali bi več vzel za svojo učenost iz „Štajerca“ ali „Narodnega Lista“ ali iz onemogle starke „Domovine“. No — spravil vam bo skupaj pravo mnenje. Kakor rečeno, steber je steber, samo zelo teneke je, in če se tisti „stebri“ tenkonogega časnikarja združujejo — a potem bo liberalstvo pri nas na tleh. Podpora pa mu je čisto nevedni socialdemokrat, ki pa revček sploh ne ve, ali je kakšen razloček med pticem in žabo. Prišel je iz Pruskega, da bi se brati naučil, si je pa mesto abecednika kupil „Štajerca“. Pri abecedi se pa revež tako peha, da je že čisto bolan. Tu smo „klerikalni omikanci“ tam brezverni abecedniki, katerim gleda iz oči „Štajerca“. „Nerodni List“ in „Domovina“. Čemu jim je neki list, če ga se pa brati ne znajo, kako bi ga potem razumeli? In takšni reveži se spravljajo „omikancem“ striči peroti! „Pod kap“ ni šel nihče in „vinjen“ ni bil „mladenič“, pač pa je bil pijan nekdo iz Laškega, ki je prišel kot agent brezverstva v St. Lenart. Ker smo tu razun teh neomikancev sami zavedni, zvesti pristaši „Kmečke zveze“, zato krepko kličemo: „živijo“ Kmečka zveza, živijo naš kandidat dr. Benkovič.

Najnovejše novice.

Imladiški shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici se preloži zaradi vročnega gibanja. m Zreče. Papirnatnega „Naroda“ v Ljubljani celjska podružnica, ki si je po krivici dala ime Narodna stranka, je k nam poslala g. Glaserja iz Ruš, naj bi „neodvisni“ voliči z njegovo pomočjo obviseli na „liberalnem“ početju grobkopca slovenskega kmeta na Štajerskem. Pa pomilovanja vredni gosp. Glaser je pogorel. Dotično početje bomo opisali v prihodnjem listu. Dne 14. maja bomo na listek napisali ime: Franc Pišek, župan v Hotinjivsi. c Polzela. Prostovoljna požarna bramba ima v soboto dne 4. maja izvanredni občni zbor na Polzeli h. št. k5 ob 8. uri jutraj. Vzporedi: I. Volitev novega tajnika mesto umrlega Alojza Brišnik. II. Raznosterosti in slučajnosti. Vse ude k udeležbi uljudno vabi Odbor.

Za p. n. prečast. duhovščino!

Celuloid Colare s šmisetom od gld. 1-10 naprej
Colare za prati „20“
Biret iz zamata „2-50“
Šmiset sam „40, 50, 80“
Bireti se dobijo tudi iz kamgarna, kašmira, Peruviana, Moiré, svilnatih rips, in iz težkega atlasa od gld. 3-10.

Cingulum iz svilnatga Moiré od gld. 2-20-5-
priporoča s velepoštovanjem

Alojz Gnušek
Maribor, Glavni trg št. 1
vokal Stolne ulice.

292

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba. „CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

Hiša

na lepem prostoru z velikim prometom v Mariboru, anodstropna, v kateri je sedaj trgovina z mešanim blagom, konces. žganjetoč, točenje mošta in kave, se po ugodni ceni proda. Natanč eje pove: M. Bratina, Maribor Schmiedplatz 2.

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici v venec splel Mart. Jurkovič se še dobijo v trgovini Cirilove tiskarne v platno vezane po 2 K, s poštnino 2 K 20 vin.

MALAOZNANIL

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri v na upravnistvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Štampilje
iz kavčuka, modele za
predtiskarije, izdeluje po
ceni Karol Karner, zlatar
in graver v Mariboru,
Gosposka ulica št. 15.

Prava kmečka silovko
je dročenko, za katerih prist-
sot se janti, prodaja gospa Jerič
v Karčovini št. 126 pri Mariboru
ob graški glavni cesti. 2 (28-20)

Vino, ceno in pristno istrijsko,
od prve roke prodaja Sebastian
Luk, trgovec v Kringi, pošta
Tinjan (Antignana) pri Pazinu v
Istri. Vino pošilja v sodih od ne
manj ko 56 litrov za gotov denar
ali s povzetjem franko železniška
postaja Sv. Petar u Sumi (S. Pietro
in Selve). Pošlje tudi rad usorce.
50 26-17

Priden učenec želi v kako pro-
dajalno ali h kakem čevljarškem
mojstru s celo hrano v uk stopiti.
Več pove upravnistvo. 287 2-1

2 pridna, poštna fanta, ki ima-
ta veselje do kovačke obrti, sprej-
me pod ugodnimi pogoji Matej Bre-
gant, kovač in izdelovatelj plugov
v Orehovesi, P. Hoče-Slivnica.
287 (3-2)

Malo posestvo, ki obsega 6/4 jo-
hov napredaj zaradi starosti, ob-
stoji iz sadonosnikov, njiv in trav-
nikar in vae v dobrem stanu. Od-
daljeno od farne cerkve in glavne
ceste 10. minut. Zve se pri gos-
tliničarju gosp. Karla Orniku v
Jarenini. 288 (3-2)

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 ku-
hinjami, veliko kletjo in perilno
kuhinja je poceni napredaj v Ober-
rotweinerstrasse št. 34. 259 3-2

Mesar ob enem izvošček (fjaker)
kateri bi se hotel v lepem kraju
naseliti si lahko veliko zasluži z
izvajanjem, z mesarijo in z kup-
čevanjem živine za naprej pošiljat.
Več pove J. S. pod naslovom dober
obrt pošta Rečička vas ob Paki,
Štajersko. 261 3-2

Revna — a poštna, pobožna
deklica, ki je s prav dobrim vse-
pom dovršila petrazredno ljudsko
šolo, želi vstopiti kot učenka v
kako trgovino. Natančnejše podatke
pri učiteljici Razlag v Ljutomeru.
276 2-1

Pet lepih travnikov in eden gozd l
Močnem pri Sv. Marjeti ob Pe-
snici poprej lastnina Paul Kristla,
se bodo, dne 20. maja v gostilni
g. Franca Dreisigerja pod ugod-
nimi pogoji prodajali ob 9. uri
dopolodne. 296 (3-1)

Učenca za trgovino, z primerno
šolsko izobrazbo, zvestega in prid-
nega, kmečkih starišev, sprejme
tako: Mih. Zmave, trgovec v
Rajhenburgu, Štajersko. 295 (2-1)

Uradnik, zmožen obeh d
v vseh uradniških pos-
tudi v računstvu dobi
prosi službe za zmerno
slov pri upravnistvu.

Lepa hiša, novozidana,
vanji, klet, velik vrt, v
v Mariboru se po c
Izplačat je 2000 gld. l
upravnistvo pod šifro
278 3-1

Hlapec, kateri je vajen
in je močen in zvest
tako: pri trgovini Slav-
leker, smartno pri Litiji
278 2-1

Gostilna se da v naje
proda, blizu cerkve v
cesti. Več se izve pri g
Francu Jančič, St. I
Laškim. 2

Novozidana hiša blizu
sobami in 2 kuhinjama,
spodarsko poslopje, 3 sv
in pol orala zemlje se po
Naslov pri upravnistvu

Nov brač III. je napro
pri upravnistvu.

Najme se več drvarjev
plači za celo leto. Nasl-
nistvo graščine Boštanj
Kranjsko, Zveznična i
nica na Štajerskem.

Deklica, lepega vedenja
hiše, s prav dobrim
čevalom želi se učiti ka
Naslov pove upravnistvu

Novozidana hiša z dve
kuhinja, kletjo, vodnjak
darskim poslopjem in
hramu se preda po ni
radi odpotovanja. Več
Čerč, posestnik na St
Mariboru, Lembaška c

V večjem trgu na S
skem dobro obiskana v
zaradi bolehnosti lastni
prodati. Promet na
kron. Kje, pove uredn.

Motor za plin, 6 konj
dobro ohranjen se po
pri Karlu Sinkovič
čarski mojster v Marib

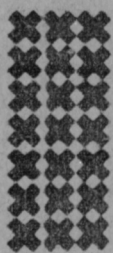
Trgovina z mešanim
da v najem na deže
okraj pri okrajni cesti
in je zmirom dobro o
okraju Maribor. Deni
jemnino ni treba polo
gospodar za dogovorjen
specerijske reči jemal,
na korist najemniku,
želi, da se trgovina ne
kovrtnimi reči, ker
lahko proda. Prednost
lepega zadržanja in sen
Kje, pove uredništvo.

Slovenci!

Pristopajte h Kmečki

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zava-
rovanja zvonov proti poškodbi; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju
za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter po-
streže na željo tudi s preglednicami in oeniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema
zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih,
kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenistvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-3